

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [es](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

spanyol

Swipe to change

Fizetésképtelenség/csőd

Spanyolország

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

A *concurso de acreedores* (hitelezői gyűlés) elnevezésű fizetésképtelenségi eljárás a polgári jogi adósra és kereskedőre egyaránt vonatkozik, legyenek azok akár természetes vagy jogi személyek. Az erre vonatkozó szabályokat a fizetésképtelenségi eljárásról szóló törvény átdolgozott szövege (Texto Refundido de la Ley Concursal) tartalmazza, amelyet a 2020. május 5-i 1/2020. sz. királyi törvényerejű rendelet hagyott jóvá. Az átdolgozott szöveg magában foglalja és pontosítja a természetes személyek fizetésképtelenné nyilvánítása tekintetében a fizetésképtelenségre vonatkozó spanyol jogszabályokba a 25/2015. sz. törvénnyel annak érdekében bevezetett módosításokat és különleges jellemzőket is, hogy a fizetésképtelenségi eljárás során lehetővé váljon az adósok kifizetetlen tartozások alóli mentesítése.

Bármely adós, legyen akár természetes személy (beleértve a kiskorúakat vagy a jogképeséggel nem rendelkező személyeket) vagy jogi személy, vállalkozó vagy fogyasztó, fizetésképtelenné nyilvánítható, a törvény ugyanakkor az adott adós típusa vonatkozásában előírásokat tartalmaz, különösen a cégek vagy fogyasztók tekintetében.

A jogi személyek fizetésképtelenné nyilváníthatók akkor is, ha felszámolási eljárás alatt állnak. Lényegtelen, hogy a jogi személyek cégcsoport részét képezik-e, mivel a cégcsoportot alkotó egy vagy több társaság fizetésképtelenné nyilvánítható, önmagában a csoport azonban nem.

Fizetésképtelenségi eljárás örökiség tekintetében is kezdeményezhető, feltéve, hogy azt nem feltétel nélkül fogadták el.

Az állam területi szervezetét képező hatóságok, közszektorbeli szervek és egyéb közjogi szervek nem nyilváníthatók fizetésképtelenné.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

2.1. A fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei

A jogszabályok néhány, a fizetésképtelenségi eljárás megindításához teljesítendő szubjektív és objektív előfeltételt határoznak meg:

A) Szubjektív előfeltétel: minden adós – természetes vagy jogi személy, vállalkozó vagy fogyasztó – fizetésképtelenné nyilvánítható, a jogszabályok ugyanakkor az adott adós típusa tekintetében bizonyos előírásokat tartalmaznak, különösen a cégek vagy fogyasztók tekintetében.

Az állam területi szervezetét képező hatóságok, közszektorbeli szervek és egyéb közjogi szervek nem nyilváníthatók fizetésképtelenné.

B) Objektív előfeltétel: az adós fizetésképtelensége, amely a fogalom meghatározás szerint a fizetési kötelezettségek rendszeres teljesítésére való képtelenség.

2.2. Az eljárás megindítására jogosult felek

Attól függően, hogy a fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelmet az adós vagy a hitelezők nyújtották be, a benyújtásra vonatkozó követelmények eltérnek.

Ha a fizetésképtelenségi eljárást az adós kérelmezte (önkéntes eljárás), az adósnak a bíróság előtt igazolnia kell, hogy jelenleg fizetésképtelen vagy a közeljövőben azzá válik; azaz, hogy a fizetési kötelezettségeit nem tudja rendszeresen teljesíteni. Ha a fizetésképtelenség aktuálisan fennáll, az adós attól számított két hónapon belül, hogy a fizetésképtelenségéről tudomást szerzett vagy tudomást kellett volna szereznie, köteles fizetésképtelenségi eljárást kezdeményezni.

A törvény szerint azonban ebben a két hónapos időszakban az adós értesítheti a bíróságot arról, hogy tárgyalásokat folytat a hitelezőkkel az adósság refinanszírozására irányuló megállapodásról; Ebben az esetben a határidő a tárgyalások ideje alatt felfüggesztésre kerül, és a hitelezők három hónapig nem indíthatnak külön végrehajtási eljárást azon vagyontárgyakra, amelyekre az adósnak a tevékenységéhez szüksége van. E határidő lejártát követően, ha az adós nem tud megállapodni a hitelezőkkel, az adós köteles egy hónapon belül fizetésképtelenségi eljárást kezdeményezni.

A kérelemmel együtt az adósnak be kell nyújtania bizonyos dokumentumokat, mint például a gazdasági tevékenységére vonatkozó jelentést, vagyonelejtárt, a hitelgaranciát nyújtó hitelezők jegyzékét, a munkavállalók jegyzékét, valamint a vonatkozó könyvelést, ha annak vezetésére köteles.

A természetes vagy jogi személy adósok kötelesek fizetésképtelenségi eljárást kérelmezni, ha adott pillanatban fizetésképtelenek, amely állapot akkor áll fenn, ha valamely személy a fizetési kötelezettségeit nem tudja rendszeresen teljesíteni. Másrészt, ha fizetésképtelenség fenyeget (még nem áll fenn, de várható), az adósok egész egyszerűen fizetésképtelenséget megállapító végzés meghozatala iránti kérelmet terjeszthetnek elő.

A kereskedelmi bírósághoz (*juzgado de lo mercantil*) benyújtandó kérelemnek meg kell felelnie bizonyos, a fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 6. és 7. cikkében előírt kötelező követelményeknek: jelentés az adós pénzügyi és jogi múltjáról; annak feltüntetése, hogy folytat-e gazdasági tevékenységet; jogi személy esetében meg kell nevezni a részvényeseket, a vagyonfelügyelőket vagy a felszámolókat, valamint a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálót; az eszközök és jogok leltára, az azonosításukhoz szükséges megfelelő információkkal együtt; a hitelezők betűrendes listája, feltüntetve címüket, a követelések összegét és lejáratait, valamint a meglévő garanciákat; adott esetben a munkavállalók jegyzéke; ha az adós könyvvezetésre kötelezett, be kell nyújtania könyvelését; valamint ha vállalatcsoporthoz tartozik, ezt jeleznie kell, és be kell nyújtania a csoport konszolidált beszámolóját.

Az adós köteles együttműködni a fizetésképtelenségi eljárást lefolytató bíróval és a vagyonfelügyelővel, és nem csupán abban a passzív értelemben, hogy betartja a számára előírt követelményeket, hanem aktív értelemben, bármely fontos esemény közlésével. E kötelezettség magában foglalja a (bíróság és a vagyonfelügyelő előtti) megjelenés, együttműködés és tájékoztatás kötelezettségét is. E kötelezettségek a természetes személy adósokra, valamint azokra az adósokra vonatkoznak, akik jelenleg jogi személyek de facto vagy de jure igazgatói, vagy a megelőző két évben ezt a pozíciót töltötték be. E kötelezettség teljesítésének elmaradása esetén a fizetésképtelenség felróhatóságának megállapítása alkalmazásában beáll a szándékos kötelezettség-szegés vagy súlyos gondatlanság vélelme (amely esetekben a felróhatóságra vonatkozó szakasz az irányadó; azaz a hátrányos megállapodás jóváhagyása vagy a felszámolási eljárás megindulása okán).

A fizetésképtelenségért az adós felelőssé tehető és megbüntethető. A fizetésképtelenségi eljárás egyik célja a fizetésképtelenség okainak, és különösen annak vizsgálata, hogy az adós vagy más hozzá közvetlenül vagy más módon kapcsolódó személyek viselkedése hozzájárult-e a fizetésképtelenség előidézéséhez vagy súlyosbodásához. Ez magában foglalja a kapcsolódó kötelezettségeknek fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 455. és 456. cikkében meghatározott, a szankciókra vonatkozó táblázat használatával történő pontosítását.

2.3. Az eljárás megindítása és az eljárás hatálybalépésének időpontja:

A bíró köteles megvizsgálni a benyújtott dokumentációt, és ha a fizetésképtelenség vagy a fenyegető fizetésképtelenség igazolt, a bíró az adóst a kérelem napjával vagy az azt követő nappal fizetésképtelenné nyilvánítja. Ha a benyújtott dokumentáció hiányos, a bíró a hiányzó adatok pótlására egyszeri ötnapos határidőt biztosíthat.

A fizetésképtelenségi eljárást a hitelezők bármelyike kérelmezheti, amely esetben az eljárás kötelező jellegű (*concurso necesario*). A fizetésképtelenségi intézkedést kérő hitelezőknek bizonyítékot kell nyújtaniuk az adós aktuális fizetésképtelenségéről, és bizonyítaniuk kell, hogy az adóssal szemben végrehajtási végzést hoztak, amely igazolja, hogy a követelés behajtásához nem áll rendelkezésre elegendő vagyon, vagy bizonyítékot kell szolgáltatniuk a fizetésképtelenség vélelmének beállását eredményező egyes tényekről, például az alábbiakról: az adós általánosságban beszüntette kötelezettségei kifizetését; az adós vagyonának nagy részét lefoglalták; eszközök gyors eltitkolása vagy értékesítése; vagy bizonyos tartozások (adók, társadalombiztosítási járulékok, munkavállalói követelések) meg nem fizetése.

Ha a fizetésképtelenségi eljárást hitelező kérelmezte, beidézük az adóst, aki vitathatja a fizetésképtelenséget megállapító végzést. Ilyen esetekben a bíró tárgyalást tart, amelyen a felek – bizonyos korlátozásokkal – bizonyítékokat terjeszthetnek elő, és a bírónak el kell döntenie, hogy az adós az adott pillanatban fizetésképtelen-e vagy sem, és, adott esetben, meg kell hoznia a fizetésképtelenséget megállapító végzést. Az eljárás megindítására akkor is sor kerül, ha az adós tudomásul veszi és nem vitatja a fizetésképtelenséget megállapító végzést, vagy nem jelenik meg a tárgyaláson.

A legfeljebb ötmillió euró becsült értékű kötelezettséggel rendelkező természetes személy adósok a fennálló vagy fenyegető fizetésképtelenség esetében peren kívüli fizetési megállapodás elérésére irányuló eljárást kezdeményezhetnek. Ezt az eljárást a fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 631. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelő jogi személyek is kérelmezhetik.

A fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat a meghozatalát követően hatályba lép még akkor is, ha a határozat ellen fellebbezést nyújtottak be.

2.4. A fizetésképtelenséget megállapító végzés közzététele:

A fizetésképtelenséget megállapító végzést lehetőleg elektronikus úton kell közzétenni, a határozat kivonatát pedig közzé kell tenni az Állami Hivatalos Közlönyben is, a bíró azonban, amennyiben azt elengedhetetlennek tartja, elrendelheti a határozat más médiumokban való közzétételét is.

2.5. Ideiglenes intézkedések:

A fizetésképtelenségi eljárást kérelmező személy kérelmére és, adott esetben, az esetleges kötelezettségek fedezetéül szolgáló biztosíték nyújtását követően, a bíró, miután a kérelemnek helyt adott, az általános eljárásrendben meghatározott módon meghozza az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy az adós vagyonának elidegenítésére ne kerüljön sor.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

3.1. A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyak

A fizetésképtelenséget megállapító végzés időpontjában az adós tulajdonában lévő valamennyi vagyontárgy és jog, valamint azok a vagyontárgyak és jogok is a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon vagy az „eljárás hatálya alá tartozó vagyon” részét képezik, amelyeket az adós az eljárás időtartama alatt szerez vagy kap vissza. A jogszabályok által le nem foglalhatónak minősített vagyontárgyak kivételt képeznek.

A hajókra vagy repülőgépekre vonatkozó elsőbbségi jogokkal rendelkező hitelezők az ágazati jogszabályok által engedélyezett lépések megtételével elkülöníthetik e vagyontárgyakat a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból.

A házas természetes személy adósok elleni fizetésképtelenségi eljárás esetében ezen adósok különvagyona az eljárás alá vont vagyon részét fogja képezni, és amennyiben házastársi közös vagyonra vonatkozó megállapodással rendelkeznek, a közös vagyon is az eljárás alá vont vagyon részét fogja képezni, ha azok az adós kötelezettségeinek fedezéséhez szükségesek.

A fizetésképtelenségi eljárás esetében nem kell megszakítani az adós tevékenységét, és az adós a jogosultságainak engedélyezésére vagy felfüggesztésére vonatkozó megállapodás alapján továbbra is működtetheti a társaságát. Általánosságban, az adós jogosultságainak felülete alá vonása esetében a vagyonfelügyelő engedélye szükséges a vagyon kezeléséhez vagy az azzal való rendelkezéshez, egyes általános jellegű cselekmények azonban engedélyezhetők, ha azok a társaság szokásos tevékenységének részét képezik. Főszabály szerint a hitelezőkkel kötött megállapodás jóváhagyásáig vagy a felszámolási eljárás megindításáig a vagyon a fizetésképtelen társaság finanszírozása érdekében a bíró hozzájárulása nélkül nem terhelhető meg. A következő szakasz az adós jogosultságainak felfüggesztésére és felületeire vonatkozó megállapodásokat taglalja.

Az új készpénzbevitel révén megvalósuló finanszírozás fele a refinanszírozási eljárás összefüggésében a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelésnek minősül.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

4.1. Az adós jogkörei

Főszabály szerint kiindulási pontként az önkéntes és a kötelező eljárás közötti különbség (29. cikk) szolgál. Az első esetben az adós vagyonfelügyelő felügyelete alatt áll, akinek a jóváhagyása és hozzájárulása függvényében továbbra is kezeli a vagyonát és jogosult azzal rendelkezni. A kötelező eljárás esetében felfüggesztik az adós vagyonának kezelésére és azzal való rendelkezésre vonatkozó jogát, és az adós helyett a vagyonfelügyelő jár el. A szabályozás célja nem az adós szankcionálása, hanem inkább a vagyon megóvása és az eljárás eredményének biztosítása.

Ennek feltétele viszont az, hogy folytatni kell az adós gazdasági tevékenységét, amelynek érdekében a 111. cikk lehetővé teszi a vagyonfelügyelő számára azon tevékenységek jegyzékének összeállítását, amelyek természetüknél és terjedelmüknél fogva nem tartoznak a szükséges ellenőrzés hatálya alá. A rendszer rugalmas, mivel a bíró az önkéntes eljárás esetében indokolt határozatával elrendelheti a jogosultságok felfüggesztését, a kötelező eljárás esetében pedig felügyeletet rendelhet el az engedélyezésre vagy hozzájárulásra vonatkozó megállapodás szerint, megjelölve az elkerülni remélt kockázatokat és az elérni kívánt előnyöket.

Hasonló módon a vagyonfelügyelő kérelmére a jogosultságok korlátozására vagy cseréjére vonatkozó kezdeti megállapodás a későbbi szakaszok során szintén indokolt határozattal és az adós meghallgatását követően módosítható (a módosítás nem automatikus) azon követelménnyel összhangban, hogy e változás a fizetésképtelenséget megállapító végzéshez hasonló nyilvánosságot kapjon.

Az eljárás befejeztével a jogosultságok korlátozása is megszűnik. Egyéb esetekben a korlátozást a hitelezőkkel kötött egyezség jóváhagyásáig meghosszabbítják, amely az adós jogosultságait korlátozó vagy megtiltó intézkedéseket állapíthat meg. Amennyiben a fizetésképtelenségi eljárás felszámolással zárul, e szakasz megindulása az adós jogainak felfüggesztésével jár.

A fizetésképtelenségi eljárásról szóló törvény átdolgozott szövege általános szabályként azt kívánja elérni, hogy az adós fizetésképtelenségi eljárás hatálya alá tartozó vagyona változatlan maradjon; Bizonyos esetekben azonban lehetséges, hogy az adós egyes vagyontárgyait a fizetésképtelenségi eljárás során a bíró engedélyével eladják, amely engedélyre bizonyos esetekben nincs szükség. A termelőegységek értékesítése a fizetésképtelenségi eljárás során is lehetséges, a fizetésképtelenségi eljárásról szóló törvény átdolgozott szövegének 215. és azt követő cikkeiben meghatározott módon.

Az adós tevékenységének folytatására vonatkozó általános szabályok alóli kivételként megállapítható, hogy a vagyonfelügyelő kérelmére, és az adós és a munkavállalók képviselőinek meghallgatását követően az adós irodái bezárhatók, vagy a tevékenysége felfüggeszhető. Ha ennek következtében munkaszerződések kollektív megszüntetésére, felfüggesztésére vagy módosítására kerül sor, a bíró különös szabályok alapján jár el.

A törvény az adós könyvelésére vonatkozó egyedi kötelezettségeket is megállapít, és külön szabályozza a fizetésképtelenségi eljárás által a fizetésképtelen jogi személy irányító testületeire gyakorolt hatásokat.

4.2. A fizetésképtelenségi eljárásban eljáró vagyonfelügyelő kijelölése és jogkörei

A vagyonfelügyelő a bíró munkáját segítő és a fizetésképtelenségi eljárás kezelésével megbízott, ahhoz szükséges személy vagy szervezet. A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően a bíró elrendeli az eljárás második szakaszának megindítását, amelynek része minden, a vagyonfelügyelő kijelölésével, valamint a jogosultságait és kötelezettségeit szabályozó rendelkezésekkel kapcsolatos intézkedés.

A vagyonfelügyelőt azon természetes és jogi személyek közül választják ki, akik a jogszabályok által meghatározott feltételek szerint önkéntes alapon nyilvántartásba vetették magukat az Állami Fizetésképtelenségi Nyilvántartásban (Registro Público Concursal). E célok érdekében különbséget kell tenni a kis, közepes és nagy volumenű fizetésképtelenségi eljárások között. A jegyzékből való első kijelölésre sorsolás alapján, azt követően pedig sorrend alapján kerül sor, kivéve a nagy volumenű eljárások esetében, amelyeknél a bíró kijelölheti az általa legmegfelelőbbnek ítélt vagyonfelügyelőt, megadva annak indokait és betartva a jogszabályokban meghatározott feltételeket. A hitelintézeteket érintő fizetésképtelenségi eljárás esetében a bíró a vagyonfelügyelőt a szabályos banki szerkezetátalakítást szolgáló alap (Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria) által javasolt személyek közül köteles kijelölni. A bíró köteles a vagyonfelügyelőt a Nemzeti Értékpapír-piaci Bizottság Comisión Nacional del Mercado de Valores) által – ha az e bizottság felügyelete alá tartozó intézményeket érintő eljárásról van szó –, biztosítók esetében pedig a Biztosítási Alap (Consortio de Compensación de Seguros) által javasoltak közül kijelölni.

Általában csak egy vagyonfelügyelőt jelölnek ki. Kivételes esetben abban a fizetésképtelenségi eljárásban, amelyre közérdekből kerül sor, a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró a közigazgatási szerv hitelezőt vagy az e közigazgatási szervhez kapcsolódó vagy az e szerv felé elszámolással tartozó közjogi szerv hitelezőt kijelölheti második vagyonfelügyelőnek.

A fizetésképtelenségi eljárásról szóló törvény átdolgozott szövegének 57. és azt követő cikkei részletesen meghatározzák a vagyonfelügyelő jogállását, a következő feladattípusok feltételezésével: eljárás jellegű feladatok; az adóssal vagy annak irányító szerveivel kapcsolatos feladatok; munkaügyi feladatok; a hitelezők jogaival kapcsolatos feladatok; jelentéstételi és értékelési feladatok; az eszközök értékesítésével vagy felszámolásával kapcsolatos feladatok; valamint titkársági feladatok. A vagyonfelügyelők legfontosabb feladata a 292. cikkben meghatározott jelentés benyújtása, amelyhez csatolniuk kell a vagyonleltár-javaslatot és a hitelezők jegyzékét.

A vagyonfelügyelők díjazását a bíró a 2004. szeptember 6-i 1860/2004 királyi rendeletben meghatározott díjtáblázat alapján állapítja meg.

A kijelölt vagyonfelügyelő köteles a kijelölést elfogadni, és őt a bíró indokolt esetben elutasíthatja vagy felmentheti. A vagyonfelügyelők felhatalmazott segédeként jelölhetnek ki, akik munkájukban segítik őket.

4.3. A fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró

A fizetésképtelenségi eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskör a kereskedelmi igazságszolgáltatáshoz mint a polgári igazságszolgáltatás speciális ágának területéhez igazodik. A bíró állapítja meg a fizetésképtelenséget, és folytatja le az eljárást. Az igazságszolgáltatásról szóló, 1985. július 1-i 6/1985. sz. sarkalatos törvény (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) 86ter. cikke határozza meg a kereskedelmi bírák hatásköreinek jegyzékét, beleértve különösen a fizetésképtelenségi eljárás vonatkozásában felmerülő kérdéseket.

A fizetésképtelenséget megállapító végzésben vagy azt megelőzően elővigyázatossági intézkedésként a bíró korlátozhatja az adós alapvető jogait. E korlátozások lehetnek: a) postán és telefonon történő kommunikáció lehallgatása; b) lakhelyelhagyási tilalom, a házi őrizet lehetőségével; c) a lakóhelyre belépés és ott házkutatás. Ha az adós jogi személy, ezeket az intézkedéseket az összes vagy egyes aktuális ügyvezető vagy felszámoló, illetve azon személyek tekintetében is meg lehet hozni, akik e tisztségeket a megelőző két évben betöltötték.

Ezek vonatkozásában a fizetésképtelenségről szóló törvény 52. és 53. cikke az általánosságban az adós vagyonára irányuló vagy azzal közvetlen kapcsolatban álló valamennyi tevékenységet lefedő ügkörök tekintetében „kizárólagos és kizáró” hatáskörrel ruhazza fel a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bírót. A bíró hatáskörrel rendelkezik a munkaszerződések kollektív felfüggesztésével kapcsolatos határozatok meghozatala tekintetében, ha a munkáltatót fizetésképtelenné nyilvánították, valamint a fizetésképtelen társaság ügyvezetői vagy felszámolói elleni kártérítési keresetek elbírálása tekintetében.

Előzetes döntéshozatal tekintetében, és kizárólag a fizetésképtelenségi eljárás alkalmazásában a bíró hatásköre kiterjed a fizetésképtelenségi eljáráshoz közvetlenül kapcsolódó közigazgatási vagy társadalmi ügyekre is.

A fizetésképtelenségről szóló törvény megállapítja a nemzetközi és területi joghatóságra vonatkozó szabályokat, és az eljárás követendő menetére vonatkozó különös szabályokat, amelyek elsőbbséget élveznek az általános eljárásjogi szabályokkal szemben.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően az adós követelései vagy adósságai nem számíthatók be. A beszámítás lehetséges azonban, ha az arra vonatkozó követelmények a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt teljesültek, még ha a határozatot későbbi időpontban hozták is meg. E követelményeket általánosságban a polgári törvénykönyv (*Código Civil*) 1196. cikke állapítja meg (a követelések kölcsönössége, a tartozások egyneműsége, valamint hogy e tartozások esedékessé váltak és kifizetendők).

A külföldi elemet is tartalmazó fizetésképtelenségi eljárás kivétel e szabály alól, ha az adós kölcsönös követelésére irányadó jogszabályok fizetésképtelenség esetén ezt lehetővé teszik.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

6.1. Azon szerződésekre gyakorolt hatások, amelyekben az adós részes fél:

A fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövege szabályozza a fizetésképtelenségi eljárásnak az adós által harmadik felekkel kötött szerződésekre a 156. és azt követő cikke alapján gyakorolt joghatásait, amelyek rendelkezései azokat a szerződéseket érintik, amelyek teljesítésére a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt nem került sor. A kérdés a kétoldalú megállapodások tekintetében fontos, mivel az egyoldalú megállapodások rendelkeznek a harmadik fél hitelezők követeléseinek elismeréséről vagy a követeléseiknek az eljárás tárgyát képező vagyonba való belefoglalása iránti igényükről, a 157. cikkben meghatározottak szerint. A közigazgatási hatóságokkal kötött szerződéseket külön közigazgatási jogszabályok szabályozzák.

Általános elvként a 156. cikk megállapítja, hogy a fizetésképtelenséget megállapító végzés önmagában nem érinti a kölcsönös kötelezettségeket tartalmazó, az adós vagy a másik fél által még nem teljesített szerződéseket. Az adós kötelezettségeit le kell vonni a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból. A megszüntetésből következő bármely ellenérték szintén a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelésnek minősül.

E szerződések érvényességét megerősítve a törvény érvénytelennek nyilvánít minden olyan kikötést, amely kizárólag azon az alapon, hogy a felek egyikét fizetésképtelenné nyilvánították, lehetővé teszi a szerződés felmondását vagy megszüntetését.

Ha a fizetésképtelenségi eljárás érdekei így kívánják, (felfüggesztés esetében) a vagyonfelügyelő, vagy (ellenőrzés esetében) az adós kérelmezheti, hogy a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró szüntesse meg a szerződést. Ilyen esetekben a bíró köteles az adóst, a vagyonfelügyelőt és a szerződésben részes másik felet a bíróság előtti megjelenésre idézni. Ha a bíróság előtt megjelenő személyek megállapodásra jutnak, a bíróság szerződést

megszüntető határozatot hoz. Egyéb esetben a vitát járulékos fizetésképtelenségi eljárás keretében bírálják el, és a bíró döntést hoz a kifizetett összegek és ellenérték visszatérítésével kapcsolatos kérdések tekintetében, amely összegeket a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon terhére számolnak, és amelyek nyilvánvalóan lényegesek, ha az összegük jelentős.

6.2. A szerződés felmondása szerződésszegés miatt:

A fizetésképtelenséget megállapító végzés nem érinti a kétoldalú szerződések azon okból történő felmondását, hogy valamelyik fél utóbb szerződésszegést követett el. A folyamatos teljesítésre vonatkozó szerződések esetében a felmondási jog akkor is gyakorolható, ha a szerződésszegésre a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt került sor. Ugyanakkor, még ha a felmondás indokai fenn is állnak, a bíró, szem előtt tartva a fizetésképtelenségi eljárás érdekeit, elrendelheti a szerződés teljesítését, melynek keretében az esedékes és az adós által teljesítendő kifizetéseket a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból vonják le.

A szerződések megszüntetésére irányuló kereseteket a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíróhoz az eseti fizetésképtelenségi eljárás útján kell benyújtani. A kérelem elfogadását (és ennél fogva a szerződés megszüntetésének elfogadását) követően a fennálló kötelezettségek érvénytelenné válnak. Ami az esedékes kötelezettségeket illeti, a fizetésképtelenségi eljárásnak részét képezik a szerződéses kötelezettségeit teljesítő hitelezők követelése, amennyiben az adós szerződésszegése megelőzte a fizetésképtelenséget megállapító végzést; ha később következik be, a kötelezettségeiket teljesítő felek követeléseit a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon terhére számolják el. A követeléseknek részét képezi a kártérítés is.

A fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 169. és azt követő cikkei a munkaszerződésekre gyakorolt joghatásokat szabályozó rendelkezéseket tartalmaznak, és a következő cikkek szabályozzák a felsővezetői szerződésekre (így) gyakorolt joghatásokat.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

7.1. Új megállapítási keresetek tilalma

A polgári ügyekben és a munkaügyekben eljáró bírók nem fogadhatnak be olyan keresetet, amelyet a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bírónak kell elbírálnia (mivel a kereset lényegében az adós vagyona ellen irányul).

Ha tévedésből e keresetek egyikét befogadják, el kell rendelni valamennyi eljárás lezárását, és a megtett intézkedések érvénytelenné válnak. A kereskedelmi ügyekben eljáró bírónak szintén tartózkodniuk kell a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően az eljárás lezárásáig benyújtott keresetek befogadásától, ha e keresetek a fizetésképtelen tőke társaságok kötelezettségeiket megszegő ügyvezetőivel szemben fennálló, vállalati kötelezettségekkel összefüggő követeléseket tartalmaznak, amennyiben fennállnak a felszámolás indokai.

7.2. A fizetésképtelenséget megállapító végzés által az adós vagyonával szembeni végrehajtási és beszedési eljárásokra gyakorolt hatások

Az általános szabály szerint a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően bírósági vagy bíróságon kívüli egyedi végrehajtási eljárások nem kezdeményezhetők, továbbá nem folytatódhatnak az adós vagyonával szembeni közigazgatási vagy adóbeszedési eljárások. Ha e tilalmat megszegik, ennek szankciója az intézkedés érvénytelenné nyilvánítása. A szabályok két kivételt állapítanak meg, amelyek esetében a végrehajtás a fizetésképtelenséget megállapító végzés ellenére a felszámolási terv jóváhagyásáig folytatódhat: a) közigazgatási végrehajtási eljárás, amelyben lefoglalást elrendelő végzést hoztak; és b) munkaügyi vonatkozású végrehajtási eljárás, amelyben a határozat meghozatala előtt az adós tulajdonában lévő vagyontárgyak lefoglalására került sor, feltéve, hogy a lefoglalt vagyontárgyak nem szükségesek az adós üzleti vagy szakmai tevékenységének folytatásához.

A folyamatban lévő végrehajtási eljárás tekintetében az 55. cikk (2) bekezdése megállapítja, hogy a folyamatban lévő pereket a fizetésképtelenséget megállapító végzés napjától kezdődő hatállyal fel kell függeszteni, ugyanakkor a megfelelő követelések a fizetésképtelenségi eljárás tárgyát képezhetik.

A mellékkötelezettségek érvényesítésére külön szabályok vonatkoznak, amelyeket a következő szakasz taglal, mivel ezzel összefüggésben az egyes követelésekre gyakorolt hatásokkal is foglalkozni kell.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

8.1. A fizetésképtelenséget megállapító végzés időpontjában folyamatban lévő megállapítás iránti bírósági eljárásokra gyakorolt hatások

A fizetésképtelenséget megállapító végzés időpontjában folyamatban lévő, az adós részvételével folyó megállapítás iránti bírósági eljárás tovább folytatódik a jogerős ítélet meghozataláig, az ügyvezetőiktől, felszámolóiktól vagy könyvvizsgálóiktól kártérítést követelő jogi személyek eljárásait ugyanakkor egyesítik a fizetésképtelenségi eljárással, és azok a fizetésképtelenségi eljárás menetét fogják követni.

Választottbírósági eljárás: az adóst érintő választottbírósági megállapodások a fizetésképtelenségi eljárás során érvényüket veszítik (52. cikk); Ezért a fizetésképtelenséget megállapító végzést követően tilos választottbírósági eljárást indítani. A folyamatban lévő választottbírósági eljárás a jogerős választottbírósági határozat meghozataláig folytatódik.

8.2. Az adós keresetindítási joga:

A törvény meghatározza az adós számára fenntartott jogosultságok alapján öt megillető keresetindítási jogot. Általánosságban, amennyiben az adóst vagyonfelügyelő felügyeli, a vagyonfelügyelőnek joga van nem személyes jellegű kereseteket indítani; ha az adós felügyelet alatt áll, joga van a vagyonfelügyelő szabályszerű engedélyével keresetet indítani, ha a per az adós vagyonát érinti. Felügyelet esetében, ha a vagyonfelügyelő úgy ítéli meg, hogy a fizetésképtelenségi eljárás érdekében tanácsos keresetet indítani, és az adós ezt nem teszi meg, a bíró felhatalmazhatja a vagyonfelügyelőt ennek megtételére.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

9.1. A hitelezők részvétele a fizetésképtelenségi eljárásban

A hitelezők kérelmezhetik a bírónál a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását, ezt a kérelmet az adós vitathatja, amely esetben tárgyalásra kerül sor, a bíró pedig végzéssel határoz. Ha a bíró megnyitja a fizetésképtelenségi eljárást, az „kötelezőnek” fog minősülni, amely általában azt jelenti, hogy felfüggesztik az adósnak a vagyona kezelésére és az azzal való rendelkezésre vonatkozó jogát, és annak gyakorlására a vagyonfelügyelő lesz jogosult.

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően a hitelezőknek a végzés Állami Hivatalos Közlönyben való közzétételétől számított egy hónapos határidőt biztosítanak követeléseik bejelentésére, és a vagyonfelügyelő az adós dokumentumai alapján azonosított valamennyi hitelezőt értesíteni köteles a követeléseik bejelentésére vonatkozó kötelezettségükről. A határidő a külföldön állandó lakóhellyel rendelkező hitelezők esetében sem tér el. Ezt az értesítést írásban kell a vagyonfelügyelőhöz intézni, és az értesítésnek a követelést az összegre, a követelés keletkezésének és esedékessé válására, a jellemzőkre és várható besorolására vonatkozó információk megadásával kell azonosítani, és ha speciális elsőbbségi jog fennállására hivatkoznak, meg kell jelölni a fizetéssel érintett vagyontárgyakat vagy jogokat, és a nyilvántartásba vételükre vonatkozó információkat. Az ezeket alátámasztó dokumentumokat szintén be kell nyújtani. E közzételekre elektronikus úton is sor kerülhet.

A vagyonfelügyelőnek döntenie kell az egyes követelések és azok összegének a jelentése mellékletét képező hitelezői jegyzékbe való felvételéről vagy abból való kihagyásáról, valamint a követelések besorolásáról. A besorolással vagy a követelés összegével elégedetlen hitelezők, vagy azok a hitelezők, akiket nem vettek fel a hitelezők jegyzékébe, 10 napon belül eseti fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelem benyújtásával vitathatják a jelentést, amellyel kapcsolatban a bíró ítéletet fog hozni. A jelentés benyújtását megelőzően (a benyújtást megelőző 10 nap során) a vagyonfelügyelő a hitelezői jegyzék és a vagyonleltár tervezetéről elektronikus úton tájékoztatja azokat a hitelezőket, akiknek a címét ismeri. Az elégedetlen hitelezők valamely hiba kijavítása vagy bármely egyéb szükséges információ biztosítása érdekében írhatnak a vagyonfelügyelőnek.

A hitelezők a megállapodásra irányuló szakaszban és a felszámolási szakaszban is részt vesznek. A megállapodásra irányuló szakaszban a hitelezők egyezségi javaslatot nyújthatnak be, valamint az adós által benyújtott korai egyezségi javaslat betartására is ígéretet tehetnek. Mindenesetre megidézük őket a hitelezők gyűlésére, ahol megvitatják a megállapodást, és szavaznak annak jóváhagyásáról. Ehhez a fizetésképtelenségről szóló törvény 124. cikkében meghatározott többség részvétele szükséges. E folyamatra írásban is sor kerülhet, ha a hitelezők száma háromszáznál nagyobb.

Egyes hitelezők vitathatják az egyezség jóváhagyását (azok, akik nem vesznek részt a gyűlésen vagy azok, akiket jogtalanul megfosztottak a szavazati joguktól), és a jóváhagyást követően e hitelezők kérhetik az egyezség be nem tartását.

A felszámolási szakaszban a hitelezők a fizetésképtelenségi eljárás befejezetté nyilvánítását megelőzően észrevételeket tehetnek a vagyonfelügyelő által bemutatott felszámolási tervvel és a végleges jelentéssel kapcsolatban.

A besorolásra irányuló szakaszban a hitelezők félnek minősülnek, és a vagyonfelügyelő jelentése és az ügyészség véleménye tekintetében észrevételeket nyújthatnak be, ugyanakkor önálló besorolási igényt érvényesen nem nyújthatnak be.

Végezetül, a fizetésképtelenségi eljárás lezárása tekintetében a hitelezők egyes esetekben a lezárást vitató észrevételeket nyújthatnak be.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

10.1. A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyontárgyakkal a kezdeti szakaszban való rendelkezés

Mivel a fizetésképtelenségi eljárás nem függeszti fel az adós tevékenységét, a fizetésképtelenség megállapítását követően az adós a megállapított felügyeleti rendszernek megfelelően továbbra is elidegenítheti vagyonát: amennyiben az adós felügyelet alatt áll, a vagyonfelügyelő engedélyével vagy hozzájárulásával, és amennyiben az adóst vagyonfelügyelő felügyeli, a vagyonfelügyelő feladata az eszközeinek elidegenítése.

Az egyezség jóváhagyásáig vagy a felszámolási szakasz kezdetéig elviekben a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyontárgyakkal a bíró engedélye nélkül nem lehet rendelkezni, illetve azokat nem lehet megterhelni. Ez nem vonatkozik a következőkre: a) olyan eszközök értékesítése, amelyeket a vagyonfelügyelő elengedhetetlennek tart a társaság életképességének vagy az eljáráshoz előírt készpénz-követelmény garantálásához; b) olyan eszközök értékesítése, amelyek nem szükségesek az adós tevékenységének folytatásához, biztosítva, hogy az ár alapvetően megfeleljen a leltárban az eszközökhöz rendelt értéknek; valamint c) olyan eszközök értékesítése, amelyek lényegesek az adós tevékenységének folytatásához.

Az utóbbi esetben, ha az adósnak a vagyona kezelésére és az azzal való rendelkezésre vonatkozó jogát nem függesztik fel, a vagyonfelügyelő előre meghatározhatja a társaság gazdasági vagy kereskedelmi tevékenységéhez tartozó azon tevékenységeket vagy intézkedéseket, amelyeket természetüknél és összegüknél fogva maga az adós is elvégezhet. Az adós ezeket a tevékenységeket a fizetésképtelenséget megállapító végzés időpontjától kezdve mindaddig szintén végezheti, amíg a vagyonfelügyelő meg nem kezdi a feladatai ellátását.

10.2. A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyontárgyakkal a felszámolási szakaszban való rendelkezés:

A felszámolási eljárásnak két fő szakasza van:

- A felszámolási intézkedések megtétele a vagyonfelügyelő által készített tervvel összhangban, amellyel kapcsolatban az adós, a hitelezők és a munkavállalók képviselői észrevételeket tehetnek, és amelyhez bírósági jóváhagyás szükséges. A törvény arra irányul, hogy ahol lehet, védje a társaságot, és ennek érdekében különleges szabályokat állapít meg a termelési egységek értékesítése tekintetében. A tervet a bíró előtt meg lehet támadni, és a felszámolást a terv rendelkezéseinek betartásával kell lefolytatni. Arra az esetre, ha a tervet nem hagyják jóvá, a törvény minimumszabályokat állapít meg.
- A hitelezők kifizetése azzal a feltétellel, hogy a kifizetés akkor is megkezdhető, ha a felszámolás még nem fejeződött be.

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy az eljárás e szakaszában nem kerül sor az összes felszámolási intézkedésre. Bizonyos eszközöket a kezdeti szakaszban a hitelezők kifizetésétől eltérő célokra is lehet értékesíteni, például a következő esetekben: az eljárás tárgyát képező vagyon az adós gazdasági tevékenységének fenntartása céljával megőrizhető; a hajókra vagy repülőgépekre vonatkozó elsőbbségi jogokkal rendelkező hitelezők elkülöníthetik e vagyontárgyakat a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból az ágazati jogszabályok által számukra engedélyezett intézkedések keretében; végezetül pedig az egyes elsőbbségi hitelezők által a fizetésképtelenségi eljárást megelőzően kezdeményezett egyes végrehajtási eljárások folytatódhatnak, továbbá a közigazgatási végrehajtási eljárások is, ha a zár alá vételt elrendelő határozatot a fizetésképtelenséget megállapító végzést megelőzően adták ki.

A vagyontárgyak felszámolás során történő értékesítésére elviekben jelentős mozgáster áll rendelkezésre, összhangban a bíró által jóváhagyott felszámolási terv rendelkezéseivel. A vagyonfelügyelő, általában a saját díjazása terhére, erre szakosodott szervezetet is megbízhat egyes vagyontárgyak értékesítésével. A 2015. május 25-i 9/2015. sz. törvény által bevezetett reform ugyanakkor kötelező szabályokat állapított meg, különösen az elsőbbségi követelésekkel érintett vagyontárgyak és jogok tekintetében. A terv által nem érintett kérdésekben a vagyontárgyakkal a polgári perek során az egyéni végrehajtási eljárások keretében való rendelkezésre vonatkozó szabályok lesznek irányadók. A vagyontárgyakat általában közvetlen értékesítési rendszeren keresztül értékesítik, melynek során az adott vagyontárgy jellegétől függően bizonyos fokú nyilvánosságot garantálnak. A nem állami hitelező kifizetéséhez az engedélyezés szintén megengedett.

A törvény külön szabályokat állapít meg az értékesítési egységeknek a fizetésképtelenségi eljárás szakaszai során történő értékesítése tekintetében (a társaság védelmének elvét követve) annak érdekében, hogy egyetlen adásvételi szerződéssel valamennyi vagyontárgyat átruházzanak, továbbá külön szabályok vonatkoznak az adott tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségek átruházására.

Elviekben a termelési egységek értékesítése valamennyi azon szerződés átruházását is jelenti, amelyek hozzájárulnak az adott tevékenységhez, nem jelenti azonban a fizetésképtelenségi eljárást megelőző tartozások átvállalását, kivéve, ha a vevők az adóssal kapcsolatban állnak, vagy a vállalatutódlásra vonatkozó munkajogi szabályokat kell alkalmazni. Ilyen esetekben a bíró hozzájárulhat ahhoz, hogy a vevőnek ne kelljen az értékesítést megelőzően esedékessé váló bérek és juttatások összegét átvállalnia, és hogy ezen összegeket a bér garancia alpból (Fondo de Garantía Salarial) fedezzék. A társaság túlélésének biztosítása érdekében a kollektív munkafeltételek módosítása érdekében az új vevő és a munkavállalók megállapodásokat köthetnek.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően valamennyi hitelező követelését az adós kötelezettségei közé fogják sorolni, függetlenül attól, hogy e követelések biztosítottak vagy elsőbbségiek-e, valamint függetlenül a hitelezők nemzetiségétől és állandó tartózkodási helyétől. A *par condicio creditorum* (a hitelezők tekintetében az egyenlő bánásmód érvényesítése) elve és a „vagyonfelosztásra vonatkozó jogszabály” (*ley del dividendo*) betartása alapján a cél az, hogy az adós igazolt fizetésképtelenségével összefüggésben és az adós összes tartozásának kiegyenlítése során valamennyi követelés esetében érvényesüljön az egyenlő bánásmód.

Lényeges alapvető különbség van a fizetésképtelenségi eljárásbeli hitelezők és azon hitelezők között, akiket a fizetésképtelenségi eljárás nem érint: ez utóbbiak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon hitelezői.

A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követeléseket a fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 242. cikke egy szűk listával határozza meg, ami azt jelenti, hogy azok a követelések, amelyek azon nem szerepelnek, fizetésképtelenségi eljárással érintett követelésnek minősülnek. Elviekben és az esetek többségében ezek a követelések a fizetésképtelenséget megállapító végzést követően, az eljárás, vagy az adós tevékenysége folytatásának eredményeképpen keletkezett, vagy szerződésen kívüli kötelem alapján létrejött követelések. E rendelkezés ugyanakkor más eseteket is

magában foglal, mint például a fizetésképtelenséget megállapító végzést megelőzően munkában töltött utolsó 30 nap munkabérére vonatkozó, a szakmaközi garantált bérminimum kétszeresét meg nem haladó összegű követeléseket, és az adós, illetve azon személyek tartási követeléseit, akik tartásáról az adós jogszabálynál fogva köteles gondoskodni.

Más esetekben ezek a követelések az eljárás során, például a megtámadási keresetek vagy a szerződések felmondása jogkövetkezményeinek meghatározásakor hozott határozatokból erednek.

A refinanszírozási megállapodás keretében elért új készpénzbevétel alapján keletkezett követelések összegének fele szintén a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelésnek minősülhet.

Felszámolási eljárás esetében az adós részére egyezség alapján megítélt követelések ugyancsak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelések.

A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelések „előzetesen levonhatók”; azaz e követelések valamennyi további követeléssel szemben elsőbbséget élveznek, és nem érinti azokat a kamatozás felfüggesztése.

A munkában töltött utolsó 30 napra vonatkozó bérvköveteléseket haladéktalanul ki kell fizetni. A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni többi követelést az esedékességükkor kell teljesíteni, a vagyonfelügyelő azonban változtathat e szabályon, ha az a fizetésképtelenségi eljárás érdekében szükséges, és ha a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni valamennyi követelés teljesítésére megfelelő vagyon áll rendelkezésre.

A jogszabály ugyanakkor speciális szabályokat (473. cikk) állapít meg azon esetekre, amelyekben az adós vagyona feltehetően nem elegendő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelések teljesítéséhez. Ilyen esetekben a fizetésképtelenségi eljárást le kell zárni. Ha a vagyonfelügyelő erre számít, köteles erről a bírót értesíteni, és megkezdeni a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követeléseknek speciális sorrendben történő kifizetését.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően a hitelezőknek a végzés Állami Hivatalos Közlönyben való közzétételétől számított egy hónapos határidőt biztosítanak követeléseik benyújtására, és a vagyonfelügyelő az adós dokumentumai alapján azonosított valamennyi hitelezőt értesíteni köteles a követeléseik közlésére vonatkozó kötelezettségükről. Nincs erre vonatkozó külön nyomtatvány. A határidő a külföldön állandó lakóhellyel rendelkező hitelezők esetében sem tér el, habár a fizetésképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i 2015/848 (EU) európai parlamenti és tanácsi rendelet 53. és 55. cikkének rendelkezéseit alkalmazni kell.

A követelésre vonatkozó közlést írásban kell a vagyonfelügyelőhöz intézni, és a közlésnek az összegre, a követelés keletkezésének és esedékessé válására, a jellemzőkre és az elvárt besorolásra vonatkozó információk megadásával kell a követelést azonosítani, és ha speciális elsőbbségi jog fennállására hivatkoznak, meg kell jelölni a fizetéssel érintett vagyontárgyakat vagy jogokat, és a bejegyzésekre vonatkozó információkat. Az ezeket alátámasztó dokumentumokat szintén be kell nyújtani. E közlésekre elektronikus úton is sor kerülhet.

A vagyonfelügyelőnek döntenie kell az egyes követelések és azok összegének a jelentése mellékletét képező hitelezői jegyzékbe való felvételéről vagy abból való kihagyásáról, valamint a követelések besorolásáról. A besorolással vagy a követelés összegével elégedetlen hitelezők, vagy azok a hitelezők, akiket nem vettek fel a hitelezők jegyzékébe, 10 napon belül eseti fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelem benyújtásával vitathatják a jelentést, amellyel kapcsolatban a bíró ítéletet fog hozni. A jelentés benyújtását megelőzően (a benyújtást megelőző 10 nap során) a vagyonfelügyelő a hitelezői jegyzék és a vagyonleltár tervezetéről elektronikus úton tájékoztatja azokat a hitelezőket, akiknek a címét ismeri. Az elégedetlen hitelezők valamely hiba kijavítása vagy bármely egyéb szükséges információ biztosítása érdekében írhatnak a vagyonfelügyelőnek.

Ha a hitelezők a követeléseiket nem közlik megfelelő időben, a vagyonfelügyelő vagy a bíró a hitelezői jegyzékkel szemben előterjesztett kifogásokról való döntéshozatalkor is felveheti őket a hitelezői jegyzékbe, ekkor azonban alárendelt helyzetbe kerülnek. Nem kerülnek azonban ezen az alapon alárendelt helyzetbe és megfelelő besorolást kapnak a 86. cikk (3) bekezdése szerinti követelések, az adós dokumentumaiból eredő követelések, a végrehajtható dokumentumban rögzített követelések, a közhitelű nyilvántartásba bejegyzett biztosítékkal biztosított követelések, a fizetésképtelenségi eljárásban vagy más jogi eljárásban egyéb módon nyilvántartott követelések, valamint azok a követelések, amelyeket a hatóságoknak kell igazolniuk.

A határidőt követően bejelentett azon követelések tekintetében, amelyek a jegyzékbe való felvételhez szükséges ezen feltételeknek sem felelnek meg, a fizetésképtelenségi eljárásban való kifizetés minden lehetősége elvész.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A törvény a fizetésképtelenségi eljárásban érintett követeléseket három csoportba sorolja (269. cikk): elsőbbségi követelések, nem biztosított követelések és alárendelt követelések. Az elsőbbségi követeléseket különös és általános követelésekre osztják fel, majd azokat a 287. cikkben meghatározott módon különböző osztályokba sorolják be. A követelések fizetésképtelenségről szóló törvény szerinti besorolása automatikusan történik. A nem biztosított követelések kategóriája egy maradványkategória: valamennyi olyan követelés, amely nem tartozik az elsőbbségi követelések vagy az alárendelt követelések körébe, nem biztosított követelésnek minősül.

A) A kiemelt elsőbbségi követelések (270. cikk) közé tartoznak az alábbiak: A kiemelt elsőbbségi követelések közé tartoznak az alábbiak:

1. Ingatlanon fennálló jelzálogjoggal, ingóságot terhelő jelzálogjoggal vagy jelzálogjoggal vagy zálogjoggal terhelt vagyontárgyon vagy jogon fennálló bejegyzett zálogjoggal biztosított követelések.
2. A megterhelt ingatlanból származó jövedelem zálogjoggal való megterhelése révén biztosított követelések.
3. Befektetett eszközökre vonatkozó hitelkövetelések, beleértve a munkavállalóknak az általuk készített és az adós tulajdonában vagy birtokában lévő tárgyakon fennálló követeléseit.
4. Pénzügyi lízingfizetésekre vagy ingóságok, illetve ingatlanok rögzített áron történő vásárlására vonatkozó, a lízingbeadók vagy az eladók, illetve adott esetben a pénzügyi támogató érdekelt szolgáló követelések, tulajdonjog-fenntartással lízingbe adott vagy értékesített vagyontárgyakra vonatkozó követelések, amely vagyontárgyakra nemfizetés esetében értékesítési tilalom vagy további feltétel vonatkozik.
5. A könyvelésben megjelenő biztosítékokkal biztosított, a megterhelt biztosítékokon fennálló követelések.
6. Közokiratban alapított zálogjoggal biztosított követelések, zálogjoggal terhelt, a hitelező vagy harmadik fél birtokában lévő vagyontárgyakon vagy jogokon fennálló követelések.

A kiemelt elsőbbség a követelésnek csak azt a részét fogja érinteni, amely nem haladja meg a hitelezői jegyzékben rögzített, vonatkozó garancia értékét. A követelés kiemelt elsőbbségre jogosító összegét meghaladó részét a jellegének megfelelően fogják besorolni.

B) Az általános elbánásra jogosult követelések (280. cikk) közé tartoznak:

1. Nem kiemelten elsőbbségi bérvkövetelések, a garantált szakmaközi minimálbér háromszorosa és a bérkifizetésig eltelt napok számának szorzata; a szerződések felmondásából eredő, a jogszabályban előírt minimumnak megfelelő összeg, amelyet legfeljebb a garantált szakmaközi minimálbér háromszorosa alapján számíthatnak ki; A fizetésképtelenséget megállapító végzést megelőzően keletkezett, munkabalesetekből és foglalkozási megbetegedésekből eredő kártérítések.
2. Az adós által jogi kötelezettség alapján fizetendő adó- és társadalombiztosítási járulékoknak megfelelő összegek.

3. A természetes személyek szabadúszóként végzett munkából eredő követelése, és azon követelések, amelyek a szerzőket a szellemi tulajdon védelme alá eső munkák hasznosítási jogainak átruházásért illetik meg a fizetésképtelenséget megállapító végzést megelőző hat hónap tekintetében.
 4. Adó- és egyéb közjogi követelések, valamint társadalombiztosítási követelések, amelyek nem kiemelt elsőbbségi követelések. Ezen elsőbbségi jog az adóhatóság, illetve a társadalombiztosítási rendszer valamennyi követelésének 50%-áig alkalmazható.
 5. Szerződésen kívüli polgári jogi felelősség alapján fennálló követelések.
 6. A 71. cikk (6) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő refinanszírozási szerződés alapján elért új készpénzbevételből eredő követelések, valamint a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követésként nem elismert összegre vonatkozó követelések.
 7. A fizetésképtelenségi eljárást kezdeményező hitelező nem alárendeltnek minősülő követeléseinek összegének legfeljebb 50%-a.
- C) Az alárendelt követeléseket a 281. cikk tartalmazza:
1. Késedelmesen bejelentett követelések, kivéve, ha azok kényszerelismeréssel vagy bírósági határozatokkal kapcsolatos követelésekre vonatkoznak.
 2. Szerződéses megállapodás alapján alárendelt követelések.
 3. Pótdíj- és kamatkövetelések.
 4. Bíróságból és büntetésekből származó követelések.
 5. Az adóssal az e törvényben megállapított feltételek szerint különleges kapcsolatban álló személyek követelése.
 6. Az amiatt indított megtámadási keresetből származó követelések, hogy egy személyről megállapították, hogy a megtámadott aktus során rosszhiszeműen járt el.
 7. Kölcsönös kötelezettségeket tartalmazó szerződésekből, illetve az eredeti állapot helyreállítása esetén a rendelkezésben meghatározott helyzetekből eredő követelések.

13.1. A követelések kifizetése

A kiemelt elsőbbségi követelések kifizetése az eljárás alá vont, akár egyéni vagy csoportos végrehajtás tárgyát képező vagyontárgyak és jogok terhére történik. E követelésekre külön szabályok vonatkoznak, amelyek felhatalmazzák a vagyonfelügyelőt a követelések fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból történő kifizetésére anélkül, hogy egyes meghatározott vagyontárgyakat értékesítene, vagy terhektől mentesítene. Lehetséges a vagyontárgyak zálogjog fenntartása mellett történő értékesítése is úgy, hogy a vevő átvállalja az adós kötelezettségeit. E vagyontárgyak értékesítése tekintetében a törvény a 429. és azt követő cikkeken különleges szabályokat állapít meg.

Az általános elsőbbségű követelések kifizetésére a rangsoruknak megfelelően, és az egyes csoportokon belül arányosan kerül sor. Ezt követően a nem biztosított követelések kerülnek kifizetésre, noha a kifizetés sorrendjét a bíró a vagyonfelügyelő kérelmére és meghatározott feltételek mellett megváltoztathatja. A nem biztosított követeléseket arányosan és a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyontárgyak értékesítése alapján fizetik ki.

Az alárendelt követelések kifizetésére utolsó körben, és a 309. cikkben meghatározott sorrendben kerül sor.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

14.1. Reorganizációs eljárások

A „reorganizációs eljárások” két különböző helyzetet takarhatnak: a hitelezőkkel kötött egyezségekre, mint a fizetésképtelenségi eljárás lezárásának lehetséges módjára, és az adós azon lehetőségére, hogy a fizetésképtelenségi eljárást adósság-átütemezés vagy a hitelezőkkel kötött átütemezési megállapodás révén elkerülje. Mindkét esetet a fizetésképtelenségről szóló törvény szabályozza.

(A) Hitelezőkkel kötött egyezség

A fizetésképtelenségi eljárás kezdeti szakaszát követően – melynek során az eljárás alá vont vagyontárgyak és kötelezettségek köre egyértelműen meghatározásra kerül – két lehetséges megoldás jöhet szóba: a hitelezőkkel kötött egyezség vagy a felszámolás. A hitelezőkkel kötött egyezség elérése elsőbbséget élvez, mivel a törvény megállapítja, hogy az egyezségkötésre irányuló szakaszt minden esetben meg kell indítani, kivéve, ha az adós felszámolási eljárást kezdeményezett.

Az adós, és az adós kötelezettségeinek több, mint az ötödével rendelkező hitelezők a kezdeti szakasz leteltével egyezségi javaslatot nyújthatnak be. Az adós jogosult korai egyezségi javaslat benyújtására is, ugyanakkor egyes adóssok nem illet meg ez a lehetőség (meghatározott bűncselekmények miatt elítélt adósok és azok az adósok, akik, bár kötelesek rá, nem nyújtottak be éves beszámolót).

A korai egyezségi javaslat arra irányul, hogy az adós és a hitelezők gyorsan egyezsége jussanak anélkül, hogy a fizetésképtelenségi eljárás valamennyi szakaszára sor kerülne. A javaslat feldolgozásához a hitelezők meghatározott százalékának csatlakozása szükséges. A javaslat benyújtását követően a vagyonfelügyelőnek értékelnie kell azt, és a többi hitelező csatlakozhat a javaslatához; amennyiben a szükséges többség elfogadja a benyújtott egyezséget, a bíró az egyezséget jóváhagyó ítéletet hoz.

Az egyezségi szakasz szokásos eljárásrendje a kezdeti szakaszt befejező bírósági határozattal kezdődik; ebben a bíróság kitűzi a hitelezői gyűlés időpontját, noha amennyiben a hitelezők száma meghaladja a háromszázat, az eljárás írásban is lefolytatható. Ekkor kezdődik az az időtartam, amely alatt az adós és a hitelezők benyújthatják egyezségi javaslatukat, amelyeknek minimális tartalmi elemekkel kell rendelkezniük. Ha a javaslatok megfelelnek valamennyi feltételnek, a bíró befogadja a javaslatokat, és értékelésre elküldi a vagyonfelügyelőnek.

A hitelezői gyűlésen a bíró elnököl, és annak érdekében, hogy a gyűlés érvényesen összehívottnak minősüljön, azon a nem biztosított követelések több mint felét képviselő hitelezőknek meg kell jelenniük. Az adós és a vagyonfelügyelő köteles részt venni a hitelezői gyűlésen. A gyűlésen megvitatják az egyezségi javaslatokat és szavaznak róluk, és az egyezség jóváhagyására, annak tartalmától függően, a törvény 124. cikke szerinti többség elérésével kerülhet sor. Ezt követően a bíró a gyűlésen elfogadott javaslatot jóváhagyó ítéletet fog hozni, és a vagyonfelügyelő, valamint a meg nem jelenő vagy a javaslat vitatásának jogától megfosztott hitelezők tekintetében előzetes eljárásra kerül sor.

Az egyezség az azt jóváhagyó ítélet napján lép hatályba, és ettől a pillanattól a fizetésképtelenségi eljárás hatásai megszűnnek, helyükbe pedig az egyezségben rögzített hatások lépnek. Ezzel a vagyonfelügyelő szerepe is véget ér. Az egyezség az adóst és a nem biztosított, illetve az alárendelt hitelezőket, továbbá az annak elfogadása mellett szavazó elsőbbségi hitelezőket egyaránt köti. Az egyezség a jóváhagyás során elért többségtől függően kötheti az elsőbbségi hitelezőket is. Az egyezség végrehajtását követően a bíró megállapítja ennek tényét, és elrendeli a fizetésképtelenségi eljárás lezárását.

Ha az egyezséget nem tartják be, bármelyik hitelező kérelmezheti a bírótól a be nem tartás megállapítását.

(B) Refinanszírozási megállapodások révén történő adósság-átütemezés a fizetésképtelenségi eljárás elkerülése érdekében

A fizetésképtelenség törvény kihirdetése óta szerzett tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a fizetésképtelenségi eljárás nem jelent megfelelő eszközt az üzleti tevékenységnek az elfogadott megoldás alapján történő folytatására. Ezért a Bizottság az üzleti kudarc és a fizetésképtelenség új megközelítéséről szóló, 2014. március 12-i ajánlásában sürgette a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy a fizetésképtelenségi eljárás az adós és a hitelezők közötti, az adósság átütemezésére vonatkozó megállapodás révén elkerülhető legyen. A fizetésképtelenségről szóló törvény legújabb reformjai során a spanyol jogalkotó e tekintetben az intézkedések négy típusát vezette be: a) előzetes kommunikációs rendszer létrehozása az adós számára a kereskedelmi bíróság bírójának arról való tájékoztatására, hogy refinanszírozási megállapodás megkötése érdekében tárgyalásokat kezdett

hitelezőivel, ami felfüggeszti a fizetéseketelenségi eljárás kérelmezésére vonatkozó kötelezettséget, és bizonyos esetekben és bizonyos időtartamra lehetővé teszi az egyedi végrehajtási intézkedések felfüggesztését; b) védelmi mechanizmusok létrehozása a refinanszírozási megállapodások megtámadási keresetektől való védelme érdekében; c) a refinanszírozási megállapodások hivatalos jóváhagyási eljárásának létrehozása azok hatásainak megerősítése érdekében; és d) az adósság tőkésítésére irányuló, ösztönző intézkedések. E fejezet a refinanszírozási megállapodások bírósági jóváhagyásával kapcsolatos, a fizetéseketelenségről szóló törvény negyedik kiegészítő rendelkezésében foglalt szabályozásra összpontosít. A legalább a pénzügyi kötelezettségek 51%-át képviselő hitelezők által aláírt refinanszírozási megállapodásokat a bíróság jóváhagyhatja. A törvény különös szabályokat állapít meg a pénzügyi kötelezettségek százalékaiknak kiszámítására és a konzorciális hitelek tekintetében.

Az eljárás magában foglalja a kérelem adós vagy hitelezők általi benyújtását a könyvvizsgáló azon igazolásának kíséretében, amely megerősíti az egyes esetekben előírt, a pénzügyi követelések legalább 51%-át jelentő többség részvételét, összhangban a védelem kívánt szintjével. A bíró megvizsgálja a kérelmet, és annak elfogadása esetén végzésben elrendeli az egyedi végrehajtási intézkedéseknek a jóváhagyás iránti eljárás időtartama alatti felfüggesztését.

A jóváhagyásról rendelkező végzés közzétételét követően megindul egy 15 napos határidő, amely alatt az egyet nem értő pénzügyi hitelezők a határozatot megtámadhatják. A megtámadás kizárólagos indokál a formai követelmények be nem tartása, vagy az elvárt áldozathozatal aránytalansága szolgálhat. A kifogásokat járulékos fizetéseketelenségi eljárásban bírálják el, amelyben az adós és a megállapodásban részes többi hitelező vesz részt, és amelyek során fellebbezéssel meg nem támadható ítéletet hoznak. Az is kifejezetten rögzítésre került, hogy a bíróság által jóváhagyott megállapodás hatásait illetően, amelyek a végzés Állami Hivatalos Közlönyben történő közzétételét követő naptól érvényesek, a bíró elrendelheti a refinanszírozási megállapodással érintett adósságokra vonatkozó egyedi végrehajtási eljárás során alkalmazott lefoglalás megszüntetését.

A bíróság általi jóváhagyás hatásai, a szerződések relativitásának elvétől elmozdulva, nem korlátozódnak az elfogadott kiterjesztés hatásainak kiterjesztésére. Ennek általános hatása a megtámadási keresetekkel szembeni védelem, a hatások egyet nem értő hitelezőkre való kiterjesztése azonban a jóváhagyási aránytól függ. Ennélfogva: a) a biztosítékokkal rendelkező hitelezők védelme megszűnik; b) a megállapodás hatásait a jóváhagyása során elért többség alapján, valamint annak függvényében igazítják ki, hogy a biztosíték ténylegesen fedezi-e a követelést vagy sem.

Azok a pénzügyi követelésekkel rendelkező hitelezők, akik nem írták alá a megállapodást, a bírósági jóváhagyás azonban érinti őket, fenntartják jogait azokkal a hitelezőkkel szemben, akik az adóssal együtt egyetemlegesen felelnek, valamint a kezességvállalókkal vagy garanciavállalókkal szemben, akik nem hivatkozhatnak a refinanszírozási megállapodás elfogadására vagy a bírósági jóváhagyás hatásaira. A megállapodást aláíró pénzügyi hitelezőket érintően, a megállapodás kezességvállalókra vagy garanciavállalókra gyakorolt hatásai attól függenek, hogy a vonatkozó jogviszonyaikban miről állapodtak meg.

Bármely hitelező, akár aláírta a megállapodást, akár nem, a megállapodást jóváhagyó bírótól kérheti a megállapodás be nem tartásának eseti fizetéseketelenségi eljárás keretében történő megállapítását. Az ítélettel szemben nincs helye fellebbezésnek. Amennyiben megállapítás nyer, hogy a megállapodást nem tartották be, a hitelezők fizetéseketelenségi eljárást indíthatnak, vagy egyedi végrehajtási eljárást kezdeményezhetnek.

Ha a biztosítékokra vonatkozó jogokat a megállapodással érintett követelésekkel szemben érvényesítik, valamint eltérő megállapodás hiányában, a hitelező a meghatározott feltételek szerint megszerzett összegeket birtokba veheti.

14.2. A ki nem fizetett követelések alóli mentesítés természetes személy adósok esetében

A 2015. július 28-i 25/2015. sz. törvény az új 178a. cikkel bevezette a fizetéseketelenségről szóló törvénybe a „második esélyként” ismert mechanizmust. A rendelkezés mentesíti a természetes személyeket a 178. cikk (2) bekezdésében foglalt általános szabály alól, amely szerint azokban az esetekben, amikor a fizetéseketelenségi eljárást felszámolás vagy az eljárás alá vont vagyon elégtelen volta miatt zárták le, a természetes személy adósok felelősséggel tartoznak a fennmaradó követelések kifizetéséért.

E mentességben való részesüléshez az adósnak jóhiszeműen kell eljárnia, melynek kapcsán a következő követelményeknek kell teljesülniük:

1. a fizetéseketelenséget nem minősítették felróhatóknak;
2. az adóst vagyon elleni bűncselekmény, csalás vagy férgalléros bűncselekmény, hamisítás, az adóhatóság és a társadalombiztosítási rendszer elleni bűncselekmény vagy a munkavállalók jogaival szembeni bűncselekmény miatt a fizetéseketelenséget megállapító végzést megelőző 10 évben nem ítélték el jogerősen;
3. a 231. cikkben meghatározott követelmények teljesítésével az adós önkéntes fizetési megállapodást kötött, vagy legalábbis kísérletet tett annak megkötésére;
4. az adós teljesítette a fizetéseketelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követeléseket és a fizetéseketelenségi eljárásban érintett elsőbbségi követelések teljes egészét, és amennyiben nem tett kísérlet bíróságon kívüli előzetes fizetési megállapodás megkötésére, a fizetéseketelenségi eljárásban érintett nem biztosított követeléseknek legalább a 25%-át.
5. az előző pont alternatívjaként:
 - i) az adós fizetési tervet nyújt be;
 - ii) az adós nem sértette meg a bíróval és a vagyonfelügyelővel való együttműködési kötelezettségét;
 - iii) az elmúlt 10 évben nem részesült ebben a mentességben;
 - iv) a fizetéseketelenséget megállapító végzést megelőző négy évben az adós nem utasított vissza a képességeinek megfelelő állásajánlatot;
 - v) az adós a ki nem fizetett követelések teljesítése alóli mentesítésre vonatkozó kérelemben kifejezetten elfogadja, hogy a mentesítés igénybevételét az Állami Fizetéseketelenségi Nyilvántartás külön részében ötéves időtartamra feljegyzik.

E mentesség biztosításához az adós kérelme alapján megindított eljárás szükséges, amelyben részt vesz a vagyonfelügyelő, valamint részt vesznek az intézkedésben részes hitelezők. Az adós köteles a mentesítésből kizárt, legfeljebb öt éven belül kifizetendő követelések tekintetében fizetési tervet benyújtani.

A fizetési terv teljesítésére előírt határidő leteltével és anélkül, hogy a mentesítést visszavonták volna, a fizetéseketelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró az adós kérelmére a fizetéseketelenségi eljárás során ki nem fizetett követelések alóli mentesítést véglegesen megállapító végzést hoz. A bíró, az ügy körülményeitől függően és a hitelezők meghallgatását követően elrendelheti azon adós számára a ki nem fizetett követelések elengedését, aki a fizetési tervet ugyan nem teljes mértékben teljesítette, de az elengedés ideiglenes elrendelésétől számított ötéves időszakban elért (és nem le nem foglalhatóan minősülő) jövedelemnek legalább a felét, vagy pedig e jövedelem negyedét e célra rendelte, amennyiben az adós megfelel a forrásokkal nem rendelkező jelzálogkötelezettek védelmére vonatkozó jogszabályokban előírt körülményeknek, figyelemmel a család jövedelmére, és a különösen védelemre szoruló családi körülményekre.

A mentesség a fizetéseketelenségi eljárás lezárásának napján fennálló valamennyi nem biztosított és alárendelt követelésre kiterjed, kivéve a közjogi és tartási követeléseket. A kiemelt elsőbbségi követelések tekintetében a mentesség azon követelésrészekre terjed ki, amelyeket a biztosíték érvényesítése során nem tudtak kielégíteni.

A mentesség a fizetéseketelenségi eljárás bármely hitelezőjének kérelmére visszavonható, ha a mentesség megítélését követő öt év során igazolást nyer, hogy az adós a tulajdonát képező egyes jövedelmeket, vagyontárgyakat vagy jogokat nem jelentett be.

A visszavonásra akkor is sor kerülhet, ha a fizetési terv teljesítésére meghatározott időtartam alatt: a) az adós olyan körülmények közé kerül, amelyek az 178a. cikk (3) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban megakadályozzák a kifizetetlen követelések elengedését; b) adott esetben az el nem engedett tartozások kifizetésére vonatkozó kötelezettséget nem teljesítik a fizetési terv tartalmának megfelelően; vagy c) az adós pénzügyi helyzete jelentősen javul öröklés, hagyomány vagy adomány, illetve szerencsejátékban elért nyereség folytán olyan módon, hogy az adós ki tudja fizetni minden fennálló tartozását, tartási kötelezettségeinek sérelme nélkül.

Ha a bíró elrendeli a mentesség visszavonását, a hitelezők teljes mértékben visszanyerik az arra vonatkozó jogukat, hogy a fizetésképtelenségi eljárás lezárásakor ki nem fizetett követelések érvényesítése érdekében fellépjenek az adóssal szemben.

14.3. A fizetésképtelenségi eljárás lezárása

A fizetésképtelenségi eljárás lezárásának indokait a fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 465. cikke tartalmazza. Lényegében a fizetésképtelenségi eljárás az alábbi indokok alapján zárható le:

a) a fizetésképtelenséget megállapító végzést a tartományi bíróság (*Audiencia Provincial*) hatályon kívül helyezi;

b) megállapítást nyer, hogy az egyezségnek eleget tettek;

c) igazolják, hogy az eljárással érintett vagyon elegendő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelések kifizetésére;

d) valamennyi elismert követelés kifizetését vagy a hitelezők más módon történő teljes kielégítését igazolják;

e) a kezdeti szakaszt követően valamennyi hitelező otthagya az eljárást vagy abból kilépett.

A lezárást a bírónak jóvá kell hagynia, és az érintett felek e jóváhagyást külön eljárásban támadhatják meg. A törvény különös rendelkezéseket tartalmaz arra az esetre, ha a fizetésképtelenségi eljárást azért zárják le, mivel az adós vagyona nem volt elegendő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelések kielégítésére. A vagyon elégtelen volta az adós eljárásra irányuló kérelme alapján is megállapítható, amely esetben a bíró a fizetésképtelenségi eljárást és annak lezárását ugyanabban a határozatban egyidejűleg rendeli el.

Ha a fizetésképtelenségi eljárás lezárását megállapítják, az adós jogosultságaira vonatkozó minden korlátozás megszűnik. Ha az adós természetes személy, a törvény külön szabályokat tartalmaz annak érdekében, hogy az adós mentesüljön azon követelések kifizetése alól, amelyek kielégítésére a fizetésképtelenségi eljárásban nem került sor. E mentesülés követelményeit a 486. és azt követő cikkek határozzák meg. Az adósnak jóhiszeműen kell eljárnia, és teljesítenie kell bizonyos kötelezettségeket. Az adósnak magának kell e mentesítést kérelmeznie, és mind a vagyonfelügyelő, mind a hitelezők tehetnek észrevételeket. Meghatározott esetekben a mentesség visszavonható, mint például, ha az adós javít a pénzügyi helyzetén, vagy ha az adós, annak ellenére nem teljesítette a fizetési tervben foglaltakat, hogy azok teljesítésére a mentesség által nem érintett adósságai kifizetése érdekében kötelezettséget vállalt.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A jogi személyek, amennyiben a velük szemben lefolytatott fizetésképtelenségi eljárás felszámolás miatt zárult le, elveszítik a jogi személyiségüket.

Ha a lezárásra az egyezség végrehajtása miatt kerül sor, a hitelezők követeléseit az egyezség rendelkezései szerint kellett hogy kifizetésre kerüljenek. A hitelezői egyezséget alá nem író elsőbbségi hitelezők meghatározott körülmények között folytathatják az egyedi végrehajtási eljárásokat vagy ilyen eljárást kezdeményezhetnek.

A hitelezői egyezség végrehajtása során szintén előfordulhat, hogy az adós szerkezeti módosítások folyamata révén elveszíti a jogi személyiségét, melynek eredményeképpen az adós kötelezettségeit az új társaság vagy a megszerző társaság vállalja át.

Természetes személy adósok esetében a fizetésképtelenségi eljárás felszámolás vagy a vagyon elégtelen volta miatti lezárása azt jelenti, hogy a hitelezők egyedi végrehajtási intézkedéseket kezdeményezhetnek az adóssal szemben, kivéve, ha az adós a 178bis. cikkben meghatározott módon mentesült a ki nem fizetett követelések teljesítése alól.

15.1. Fizetésképtelenségi eljárás újbóli megindítása

Ha a fizetésképtelenséget megállapító végzést a természetes személy adóssal szemben a korábbi fizetésképtelenségi eljárás felszámolás vagy a vagyon elégtelen volta miatti lezárását követő öt éven belül hozták meg, ez a korábbi eljárás újbóli megindításának fog minősülni.

Jogi személy adósok esetében a felszámolás vagy a vagyon elégtelen volta miatti lezárt fizetésképtelenségi eljárás újbóli megindítását ugyanaz a bíróság fogja elrendelni, amelyik az első eljárás során eljárást, azt ugyanazon eljárás keretében fogják elbírálni, és az újonnan felmerült vagyontárgyak és jogok értékesítésére irányuló szakaszra fog korlátozódni.

A fizetésképtelenségi eljárást a vagyon elégtelen volta miatt lezáró határozat meghozatalát követő évben a hitelezők helyreállítási intézkedések kezdeményezése céljából, a kezdeményezni kívánt konkrét intézkedések megjelölésével vagy azon releváns tények írásban történő megadásával, amelyek megalapozhatják, hogy a fizetésképtelenséget felrúthatónak minősítsék, az eljárás újbóli megindítását kérelmezhetik, kivéve, ha a lezárt fizetésképtelenségi eljárás során a minősítés tekintetében ítéletet hoztak.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 242. cikke alapján a fizetésképtelenségi eljárás kérelmezéséhez és lefolytatásához szükséges valamennyi jogi kiadás fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelésnek minősül. Ez különösen magában foglalja a fizetésképtelenségi eljárás kérelmezéséhez és elrendeléséhez, az elővigyázatossági intézkedések elfogadásához, az e törvényben előírt határozatok közzétételéhez, és az adósnak, illetve a vagyonfelügyelőnek a fizetésképtelenségi eljárás során és az eseti eljárásokban való megjelenéséhez – amennyiben jogilag kötelező a részvételük vagy ez a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon érdekét szolgálja – szükséges és azzal összefüggésben, az egyezség hatálybalépéséig vagy egyébként a fizetésképtelenségi eljárás lezárásáig, felmerülő jogi költségekből és kiadásokból eredő valamennyi követelést, kivéve a bíróság határozata ellen benyújtott azon fellebbezésekből eredő követeléseket, amelyeket a költségek viselésére vonatkozó kifejezett rendelkezés kíséretében egészben vagy részben elutasítottak.

A 84. cikk (2) bekezdésének 3. pontja szerint szintén a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelésnek minősülnek azok a jogi költségek és kiadások, amelyek az adós, a vagyonfelügyelő és a jogosan eljáró hitelezők megjelenésével és képviselővel kapcsolatban olyan eljárások során merültek fel az, amelyek a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon érdekében folytatódnak vagy amelyeket e célból kezdeményeztek a szóban forgó törvényben foglaltakkal összhangban, a visszavonás, elfogadás, egyezség vagy az adós külön védelmének eseteire vonatkozó rendelkezések kivételével.

A fizetésképtelenségi eljárásnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elégtelen volta miatti lezárása esetén a jogi költségekre és kiadásokra vonatkozó követeléseket a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni többi követelést – a munkavállalók követeléseinek és a tartási követelések kivételével – megelőzően kell kifizetni (473. cikk).

A vagyonfelügyelő díjait a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szemben érvényesítik, és azokat a bíró egy jogilag jóváhagyott díjszabás alapján állapítja meg; jelenleg még mindig érvényes a 2004. szeptember 6-i 1860/2004 királyi rendelettel jóváhagyott díjszabás. A 84. cikk külön szabályokat tartalmaz e díjak meghatározására és hatására.

A törvény lehetővé teszi felhatalmazással rendelkező segítők kijelölését a vagyonfelügyelő segítése érdekében, és a díjazásukat a vagyonfelügyelő díjazásából fedezi.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A fizetésképtelenségi eljárásban indítható megtámadási keresetet a fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 226. és azt követő cikkei szabályozzák. E rendelkezéseket több egymást követő, többnyire a refinanszírozási megállapodások „*védelmi mechanizmusainak*” jellegével kapcsolatos módosítás érintette.

A 226. cikk tartalmazza a visszakövetelési intézkedésekre vonatkozó jogi szabályozást, amely azon az általános szabályon alapul, mely szerint az adós által végrehajtott valamennyi „az eljárás alá vont vagyont hátrányosan érintő” cselekmény „megtámadható”, függetlenül attól, hogy fennállt-e a „megtévesztésre irányuló szándék”. A megtámadás joghatásainak védelme érdekében konkrét időtartam került meghatározásra: ez a fizetésképtelenséget megállapító végzés meghozatalát megelőző két év.

(A) A megtámadásra nyitva álló időszak

A törvény konkrét megtámadási időszak előírását választja: ez a fizetésképtelenséget megállapító végzés keltétől számított két év.

(B) Az „anyagi hátrány” koncepciója

Az „adós jogügyleteinek megtámadhatósága szempontjából irányadó időszakban” az adós által végrehajtott intézkedések megsemmisíthetők, ha azok az eljárás alá vont vagyoni nézve hátrányosak. Az anyagi hátrányt a panaszt tevő félnek hitelt érdemlően kell bizonyítania. Ugyanakkor figyelemmel a hátrányos cselekmények bizonyításának szokásos nehézségeire, a fizetésképtelenségről szóló törvény vélelmek felállításával segíti elő az eljárások megindítását. Amint az a törvény más részeiben is megfigyelhető, a vélelmek lehetnek megdönthetetlenek vagy megdönthetők. Ennélfogva: a) az anyagi hátrány védelme két esetben megdönthetetlen: i. a vagyontárgyak ingyenes elidegenítésének esetében, a használatra szóló adományok kivételével, és ii. a fizetésképtelenséget megállapító végzés után esedékessé váló kötelezettségeket rendező kifizetések és egyéb cselekmények esetében, kivéve, ha a kötelezettségeket biztosítékok fedezik, amely esetben a vélelem lehetővé teszi az ellenkező bizonyítását; b) az anyagi hátrány védelme három esetben dönthető meg: i. a vagyontárgyak fizetésképtelen adóssal különleges kapcsolatban álló személyek részére történő, visszterhes elidegenítése, ii. ingatlanon korábban fennálló kötelezettségek vagy korábbi kötelezettségek helyébe lépő új kötelezettségek érdekében alapított terhek, és iii. biztosítékokkal fedezett és a fizetésképtelenséget megállapító végzés után esedékessé váló kötelezettségeket rendező kifizetések és egyéb cselekmények esetében.

(C) Az eljárás

Fizetésképtelenségi eljárásban a megtámadási kereset indításának joga a vagyonfelügyelőt illeti meg. A hitelezők vagyonfelügyelő inaktivitásával szembeni védelme érdekében ugyanakkor a jogszabályok kiegészítő vagy másodlagos kereshetőségi jogot biztosítanak azon hitelezők számára, akik írásban felszólították a vagyonfelügyelőt a megtámadási kereset benyújtására, és a kérelem időpontjától számított két hónapon belül a vagyonfelügyelő a keresetet nem nyújtotta be. A jogszabályok tartalmaznak annak biztosítását célzó szabályokat, hogy a vagyonfelügyelők eredményesen töltsék be az annak biztosítását szolgáló szerepüket, hogy az eljárás alá vont vagyont ne kerüljön elidegenítésre. A refinanszírozási megállapodások tekintetében a kereshetőségi jog kizárólag a vagyonfelügyelőt illeti meg, kizárva ezzel a másodlagos kereshetőségi jogot.

A refinanszírozási megállapodások védelme érdekében a legutóbbi jogszabály-módosítások különös szabályokat vezettek be olyan védelmi mechanizmus meghatározásával, amely e (meghatározott körülmények között jóváhagyott) megállapodásokat védi a megtámadási keresetektől (a fizetésképtelenségről szóló törvény átdolgozott szövegének 604. cikke).

Utolsó frissítés: 28/10/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.